

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 17 0 Rs 072157 20 Rev
Sarajevo, 19.05.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Radenka Blagojevića, kao predsjednika vijeća, Mirjane Dević i Mustafe Šabića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H. A. iz B., zastupan po punomoćniku S. A., advokatu iz B., protiv tuženog JP Elektroprivreda BiH, Podružnica E. B., zastupanog po punomoćniku P. I., advokatu iz B., radi utvrđenja i naknade štete, vs. 2.500,00 KM, odlučujući po reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj: 17 0 Rs 072157 17 Rsž od 25.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.05.2020. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Bihać broj: 17 0 Rs 072157 15 Rs od 11.07.2017. godine i Rješenjem o ispravci od 12.09.2017. godine odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi:

Utvrđuje se da je tuženik JP Elektroprivreda BiH, Podružnicae. B. vršio zlostavljanje-mobing prema tužitelju H.A., te se zabranjuje tuženiku vršenje zlostavljanja-mobinga prema tužitelju ubuduće, te se nalaže tuženiku da tužitelja rasporedi na radno mjesto sa visokom stručnom spremom, te se obavezuje tuženik da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka.

Ova presuda ima se objaviti u najmanje jednim dnevnom novinama.

Obavezuje se tuženik da tužitelju na ime naknade štete nastale kao posljedica zlostavljanja-mobinga isplati iznose kako slijedi:

- A) na ime naknade nematerijalne štete iznose kako slijedi:
- zbog smanjenja životne aktivnosti iznos od ..... KM
  - zbog povrede časti i ugleda iznos od..... KM

B) na ime naknade materijalne štete za izgubljenju zaradu iznose kako slijedi:

- na ime razlike plaće u vremenskom periodu počev od .... godine iznos od ... KM

- na razlike plaće zbog bolovanja u vremenskom periodu od .... godine do .... godine i u vremenskom periodu od .... godine do .... godine iznos od ... KM, što ukupno na ime naknade štete iznosi ... KM, a sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do dana konačne isplate, kao i da nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude“ Odbija se kao neosnovan.

Nalaže se tužitelju da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 720,00 KM“.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj: 17 0 Rs 072157 17 Rsž od 25.01.2019. godine, žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena, dok je žalba tuženog odbačena. Istom presudom odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud usvoji reviziju i pobijanu presudu preinači tako da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U podnesenom odgovoru na reviziju tuženi je osporio revizijske navode i predložio da se revizija odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku Službene novine FBiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Ne stoji prigovor povrede odredaba parničnog postupka, člana 209. ZPP u vezi sa članom 8. ZPP.

Suprotno prigovoru revidenta, prvostepeni sud je ocjenu izvedenih dokaza izvršio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, pri čemu ta ocjena dokaza nije bila arbitrarna, kako je to pravilno zaključio i drugostepeni sud. Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda stranka ne može osnovano suprotstaviti svoju ocjenu dokaza, pogotovo kada ova uključuje u sebi i prigovore

činjenične prirode, koji se u revizijskom postupku ne mogu isticati (član 240. stav 2. ZPP).

Suprotno prigovoru revidenta obrazloženje drugostepene presude po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP, to ne stoji prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP.

Nije osnovan ni prigovor revidenta da je drugostepeni sud odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva donio uz pogrešnu primjenu materijalnog prava (član 240. stav 1. tč. 2. ZPP).

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepeni sudovi, za koja je vezan revizijski sud, proizilazi, da je tužitelj zaposlenik tuženog počev od .... godine prema Ugovora o radu, na neodređeno vrijeme na poslovima i radnim zadacima Referent za ..., da je .... godine tužitelj sa tuženim zaključio novi Ugovor o radu na neodređeno vrijeme na poslovima i radnim zadacima Tehničar za ..., da je tužitelj kao uposlenik tuženog ... godine završio E. fakultet i stekao zvanje „b.e.“, da ga tuženi nije rasporedio na radno mjesto koje odgovara stečenoj stručnoj spremi iako je to predložio njegov neposredno pretpostavljeni, da je direktor tuženog nalogom od ... godine rasporedio tužitelja na radno mjesto u PJD C. na period duži od 30 dana, bez prijedloga neposrednog rukovodioca, da mu je dana .... godine produžen radni odnos u PJD C. na period od .... godine do .... godine, da je u periodu dok se tužitelj nalazio na bolovanju, ... godine tuženi zaposlio A. H.-H. na poslovima radnog mjesta stručni saradnik za ... u sektoru za ..., da je dana .... godine direktor donio nalog za raspored tužitelja za obavljanje poslova u PJD C. u roku dužem od 30 dana, ali na drugom radnom mjestu – referent za ... u odjeljenju obračuna i naplate C., da se tužitelj javio na interni oglas za popunu određenih radnih mjesta, ali da nije izabran po raspisanom oglasu iz razloga jer nije ispunjavao uvjete, da je raspoređen na poslove logičke kontrole i kontrole gubitka u poslovnoj jedinici distribucije C. na period duži od 30 dana, da je dana ... . godine donesena Odluka o otkazu ugovora o radu sa ponudom novog ugovora o radu pod izmijenjenim uvjetima prema kojem je trebao obavljati poslove čitača brojila i djelioca računa, da je osnovom nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke utvrđeno da je tužitelj pod velikim stresom i da ima visok krvni tlak, ali da nije dokazano da je uzrok ponašanje tuženog prema tužitelju.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtjev zaključivši da navedene odluke, s kojima se tužitelj ne slaže i za koje misli da predstavljaju mobing, tuženi je donio u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i aktom Sistematizacija radnih mjesta, te činjenica da je tužitelj u međuvremenu završio E. fakultet ne znači da je poslodavac ima obavezu da ga rasporedi na radno mjesto sa

Visokom školskom spremom. Nižestepeni sudovi su odbili tužitelja sa zahtjevom za naknadu nematerijalne štete našavši da tužitelj nije dokazao da je pogoršanje zdravstvenog stanja uzrok stres na poslu. Tužitelj je odbijen i sa zahtjevom na ime štetu zbog nepravilnog obračuna plaće za vrijeme bolovanja, budući da u spisu nema nijednog dokaza na te okolnosti.

Ovakav pravni zaključak nižestepениh sudova, u pogledu odluke o tužbenom zahtjevu prihvata i ovaj sud.

Prema odredbama člana 2. stav 1. Zakonu o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, broj 59/09-dalje ZZD) diskriminacija je definisana kao svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekala, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Pod isključivanjem se podrazumjeva da je određenoj grupi onemogućen pristup određenim pravima i slobodama, a drugim nije, ograničavanje znači da je određenoj grupi osoba, zbog njihovih karakteristika, uživanje određenih prava i sloboda omogućeno ali sa ograničenjem, ne u istoj mjeri kao ostalim, dok davanje prednosti je situacija u kojoj je jedna grupa u povlaštenoj poziciji, iako za to nema zakonskih uvjeta. Osnovni elementi diskriminacije su različiti i nepovoljan tretman pojedinca koji je rezultat državnih mjera kojim se zahtjeva određeno pojašnjenje, nameću ili negiraju određene kvalifikacije, daju ili negiraju mogućnosti i uporednih grupa osoba koje su u istoj ili sličnoj situaciji tretirane povoljnije, odnosno poređenje sa drugim osobama koje se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji, a koja je znatno povoljnija za te osobe spram onoga što uživa diskriminirani.

Kod dokazivanja postojanja diskriminacije postoji princip podjele tereta dokazivanja između tužitelja i tuženog. Obaveza tužitelja, žrtve diskriminacije, je da dokaže činjenice na osnovu kojih se može zaključiti da je došlo do diskriminacije, odnosno, mora dokazati da je došlo do različitog tretmana, dok tužena, lice za koje se tvrdi da je izvršilo diskriminaciju može pobiti postojanje iste na dva načina i to da tužitelj nije u istoj ili sličnoj situaciji sa osobom sa kojom se poredi i da se različit tretman ne zasniva na osnovu za koji se tvrdi da se zasniva.

Iz navedenog proizilazi da je tužitelj kao žrtva eventualne diskriminacije bio u obavezi da uvjeri sud da je tužena izvršila radnju zbog koje je protiv nje podnesena tužba i učini vjerovatnim da donošenjem odluka o privremenom rasporedu i premještanju tužitelja na drugo radno mjesto, kao ne donošenjem odluke o rasporedu tužitelja na radno mjesto VSS nakon stjecanja diplome E. fakulteta, predstavlja akt direktne ili indirektna diskriminacije. Na tužitelju je ležao teret dokazivanja da postoje određene činjenice na kojima se može utemeljiti presumpcija o postojanju izravne ili posredne diskriminacije, na koji je način došlo do povrede jednakog postupanja. Nakon toga teret dokaza je na tuženoj koja mora dokazati da nije došlo do diskriminacije.

Suprotno tvrdnjama revidenta, osnovom izvedenih dokaza tužena je dokazala da nije bilo različitog ili nepovoljnog tretmana tužitelja kod izbora kandidata za radno mjesto po raspisanom internom oglasu, kao i da je direktor tužene kod donošenja odluka o privremenom rasporedu tužitelja na drugo radno mjesto i premještanje u C., postupao u skladu sa ovlaštenjima koja proizilaze iz Zakona o radu, Pravilnika o radu i aktima Sistematizacije radnih mjesta tužene, da suprotno tome tužitelj nije dokazao da je došlo do različitog tretmana odnosno do diskriminacije, jer činjenica da tužena nije izabrala tužitelja za radno mjesto po raspisanom internom oglasu nije povrijedila njegovo pravo budući da tužitelj za ta radna mjesta nije ispunjavao uvjete propisane zakonom, kao i činjenica da je premješten i raspoređen na drugo radno mjesto, a da je pri tome zadržao sva prava koja su proizilaze iz radnog mjesta na kojem je do tada radio, po shvaćanju i ovog suda, nije dokaz da je tužena postupajući na taj način povrijedila njegova prava, zbog čega tužitelju ne pripada pravo na zaštitu u smislu odredbe člana 12. ZZD.

Iz navedenih razloga ovaj sud prihvaćajući u svemu pravilne i potpune razloge nižestepenih sudova o neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja, nalazeći da su sve revizijske tvrdnje tužitelja koje se odnose na pogrešnu primjenu materijalnog prava lišene valjanog pravnog osnova, pa ih kao takve i odbija.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP), pa ih sud kao takve nije posebno obrazlagao.

Kako ne stoje revizijski razlozi, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. reviziju tužitelja valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Radenko Blagojević, s.r.